

Jus Canonicum In V. Libros Decretalium Distributum

novâ Methodo explicatum, Omnibus Capitulis Titulorum (qui in Antiquis, & novis Libris Decretalium continentur) promiscuè & confusè positis, in ordinem doctrinæ digestis. Adjunctis Aliis Quæstionibus Connexis, Quæ Ad Plenam Cujusque Tituli, Aut Materiæ Cognitionem, Et Expositionem Pertinent. ...

Respondens Libro tertio Decretalium, In Quo De Obligationibus, Beneficiis, Aliisque Juribus Clericorum saecularium, & Regularium agitur ...

Pirhing, Ehrenreich

Dilingae, 1676

Titulus XXXII. De Conversione Conjugatorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98275](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98275)

n. 198. Aff. 3. Religiosus, seu Professus ejectus iuste per sententiam in perpetuum, præter tria vota substantialia Religionis, non obligatur ad alias observantias Regulæ, v. g. jejunia, abstinentias, & vigiliæ Ordinis, ad Horas Canonicas, si non sit in sacris Ordinibus constitutus, donec denuo recipiatur, *nu.* 199. Hinc talis ejectus non tenetur, nec debet deferre habitum Religionis, si illo sit spoliatus: nec etiam obligatur, ad servandum votum annexum Professioni, v. g. redimendi captivos, *n.* 200.

§. III. *An Professus ejectus per sententiam in perpetuum, teneatur redire ad Religionem suam, vel ingredi aliam, & ad id compelli possit?*

ASSERTIO I. Professus Regularis, ob crimen ejectus per sententiam in perpetuum, obligatus est in conscientia, ut se corrigat, & correctus petat iterum recipi in Ordinem, potestque per Superiores cogi, ad redeundum, *nu.* 201. Respondetur ad objectiones, *n.* 202. An Religiosus ejectus, si sit paratus corrigi, & plenè emendatus fuerit, possit Religionem cogere, ut iterum admittatur: & an ejectus per sententiā definitivam, si ad Ordinem redeat, ut in eum denuo admittatur, teneatur novam Professionem emittere: & an debeat restitui in antiquum locum, in quo erat ante ejectionem, *cit. n.* 203. Aff. 2. Si Religiosus ejectus per iustam sententiam, in sua Religione non admittatur, non tenetur aliam ingredi: sed potest in sæculo manere, *n.* 204. Aff. 3. Potest tamen talis ejectus ad aliam Religionem transire, etiam laxiorem: quamvis non petita licentiā Prælati, à quo ejectus est, *nu.* 105. Aff. 4. Potest Professus ob iustam causam ejici, eā conditione, ut aliam Religionem ingrediat: quam conditionem, si ejectus acceptavit, tenetur ingredi, vel tenebitur ad priorem redire, *n.* 206. Prædicta procedunt, non solum in ijs, qui iuste; & ob culpam suam ejecti sunt: sed etiam qui injustè, liberati enim sunt ab obligatione Regularis observantia, dum extra Ordinem manent, *num.* 207. Quid hodie statutum sit, circa ejectiones Regularium? *nu.* eod.

SERIES CAPITULORUM. IN ANTIQUIS.

c. 1. n. 116. & duob. seqq.
c. 2. n. 50. & duob. seqq.
c. 3. n. 99.
c. 4. n. 112. & seq.
c. 5. n. 155.
c. 6. n. 118.
c. 7. n. 156.
c. 8. n. 104.
c. 9. n. 106. & seq.
c. 10. n. 170.
c. 11. n. 53.
c. 12. n. 58. & 61.
c. 13. n. 97. & seq.
c. 14. n. 54.
c. 15. n. 122. & seq.
c. 16. n. 31. & seq.
c. 17. n. 146. & seq.
c. 18. n. 157. & seq.
c. 19. n. 137. & seq.
c. 20. n. 62. & seq.
c. 21. n. 68.

c. 22. n. 108.
c. 23. n. 64. & seq.
c. 24. & ult. num. 189. & quatuor seqq.
IN SEXTO.
c. 1. in princ. num. 105. §. Quod si; & §. Qui vero; & §. fin. eod. n. 109.
c. 2. n. 33.
c. 3. n. 34.
c. 4. n. 70. & 6. seqq.
c. 5. n. 139. & seq.
c. 6. & ult. n. 133.
IN CLEMENTINIS.
Clem. 1. n. 177. & tribus seqq.
Clem. 2. n. 110. & seq.
In Extravag. communibus.
Extravag. 1. num. 172. & duob. seqq.
Extravag. 2. n. 188.

TITVLVS XXXII. DE CONVERSIONE CONJUGATORUM.

§. I. *Quæ conditiones requirantur, ut Coniux post matrimonium consummatum, licitè possit Monasterium ingredi?*

Non potest coniux, post matrimonium consummatum, Religionem ingredi, & in ea Professionem emittere, sine licentiā alterius conjugis, & tunc, si hic sit senex, & extra incontinentiæ periculum versetur, in sæculo permittitur remanere, dummodo perpetuam continentiam voveat: si autem coniux remanens sit juvenis, etiam ipse Religionem ingredi debet, *n.* 1. & tribus seqq. Ut Professio conjugati in Religione validè fiat, non est necessaria licentiā Episcopi, *num.* 5. Ad licitam Professionem conjugati non sufficit, alter coniux sit adhuc juvenis, & Religionem ingrediat: sed requiritur, ut Professionem emitat, vel si senex sit, cōtinentiam voveat, & quidem perpetuam: neque sufficit etiam, quòd sit senex: sed requiritur, ut non sit suspectus de periculo incontinentiæ, *nu.* 6. & 6. Non potest uxor, quæ licentiā dedit viro ingrediendi Religionem, si non sit suspecta de incontinentia, cogi ad ingrediendam Religionem: sed satis est, si perpetuum continentia votum edat coram Episcopo, *n.* 7. Sed quid si uxor incontinentem postea vivat in sæculo, poteritne cogi ad ingrediendum Religionem? *num.* 8. Quòd si coniux ingressus Religionem, cum licentiā conjugis, ante Professionem exco, debet redire ad conjugem in sæculo, *n.* 9.

§. II. *An Professio emissa à conjugē, cum licentiā alterius conjugis manentis in sæculo, sive cum voto Castitatis, sive etiam sine illo, sit valida?*

ASSERTIO I. Si coniux manens in sæculo emit votum castitatis, etiam si sit juvenis, & suspectus de incontinentia, modò cum ejus consensu, alter coniux Religionem ingressus, & professus sit, valida est Professio, *n.* 10. Aff. 2. Etsi coniux manens in sæculo nullum votum castitatis edidit, valida tamen est Professio ingressi Religionem, cum consensu alterius conjugis: quamvis sit illicita, *n.* 11. & 12. Quando vir, qui cum licentiā uxoris emisit Professionem, post sit revocari ab uxore, vel non, sive voverit continentiam, sive non? *n.* 13. & duob. seqq.

§. III. *An Professio mariti, invitā, vel ignorante uxore, & vice versā, uxoris, invito vel ignorante marito, post consummatum matrimonium, sit valida, & ad quid obliget?*

ASSERTIO I. Quamvis Professio conjugis, sine consensu alterius conjugis, & multò magis eo invito, & contradicente, post consummatum matrimonium, non valeat, idèque altero conjugē mortuo, Religionem ingredi non teneatur: non tamen coniux vivens potest petere debitum conjugij, licet reddere teneatur, & post mortem alterius conjugis, ad perpetuam continentiam obligetur, *n.* 16. Aff. 2. Si coniux non tantum sciente, & contradicente altero conjugē: sed etiam illo ignorante Professionem in Religione fecit, invalida est Professio, ita, ut post mortem illius ad Religionem redire non cogatur, *n.* 17. Prædicta declarantur, *num.* 18. & tribus seqq. Si uterque coniux Religionem ingrediat, & profiteatur, non obest mutua licentiā, tum videtur valida utriusque

que Professio, ita, ut neuter alterum revocare possit.
num. 21.

§. IV. An Professio conjugati facta cum licentia alterius conjugis: sed per metum, aut dolum obtemperata, sit valida: & an etiam, si sit facta, altero conjugis sciente: sed tacente ac dissimulante teneat?

ASSERTIO I. Si licentia Religionem profitendi ab altero conjugis, per metum gravem, & injustum sit extorta, Professio postea secuta, est invalida, & potest is, propriâ auctoritate, iterum exire, n. 22. & seq.

Ass. 2. Si conjux cum licentia alterius conjugis, sed per dolum gravem, & injustum impetratâ, Religionem professus fuit, Professio est irrita, n. 24. & 25.

Ass. 3. Si conjux, altero conjugis, non expressè consentiente: sed tacente, & dissimulante, Religionem professus sit, ea Professio est invalida: probabilius tamen est, tali casu Professionem viri, per solam mortem uxoris, in vita non revocantis virum, non fieri validam: sed requiri, ut uxore mortuâ, vir per novum consensum Professionem invalidè à se emissam ratificet: ad quod duo sunt necessaria: nempe ut proficiens sciat priorem Professionem, ob hunc defectum fuisse invalidam: & ut sciat impedimentum matrimonij per mortem conjugis sublatum, n. 26. & 27.

§. V. An, votum simplex continentie ab uno conjugis, cum licentia alterius, post matrimonium consummatum, vel ab utroque consensu communi emissum, sit validum, & licitum, & ad quid obliget?

ASSERTIO I. Si uxor perpetuam continentiam vovit, cum consensu viri, ad tempus tantum, ita ut ipse perpetuam continentiam non voverit, transacto eo tempore, compelli debet, ad cohabitandum viro, & conjugij debitum reddendum, n. 28. & seq. Ass. 2. Si uterque conjux, mutuo consensu, perpetuam continentiam voveat, ad illam observandam ambo sunt obligati, ita ut neuter votum revocare possit, n. 30.

§. VI. An si conjuges, qui mutuo consensu continentiam voverunt, uterque, vel alter eorum Religionem proficiatur, possit unus alterum repetere, seu revocare?

Conjuges possunt, mutuo consensu, continentiam vovere, & renunciare sibi invicem omni juri conjugali, quod unus in alterum habet, salvo tamen manente substantiali vinculo matrimonij, & factâ solum separatione, quoad torum, & cohabitationem. Nec potest unus alterum repetere: imò etiam alter conjugum, si adhuc sit juvenis, & suspectus de incontinentia, compelli debet, ad ingrediendam Religionem, maxime, si hoc promiserit, n. 31. & 32.

§. VII. An, si unus conjugum adulterium commisit, possit alter conjux innocens licitè transire ad Religionem, vel Ordines sacros suscipere, etiam adultero invito?

ASSERTIO I. Si uxor recedens à marito suo, alteri adhæreat, & adulteretur, potest maritus innocens Religionem ingredi, & in ea Professionem emitte-
re, invitâ adulterâ, ita ut ab hac revocari nunquam possit, n. 33. Ass. 2. Quando viro permissum est, transire ad Religionem, invitâ adulterâ, tum etiam vir innocens, eadem invitâ, Sacros Ordines suscipere potest, nisi aliud obstat: quia vir est bigamus, vel

aliàs irregularis, num. 34. Requiritur tamen, ut sententia divortij præcesserit, vel adulterium publicum sit, & notorium, ut conjux innocens possit deserre, propriâ auctoritate, adulteram, sine metu restitutionis, n. 35. Si conjux innocens statum non mutavit, non potest adulter, sine ipsius licentia profiteri Religionem, sive sacrum Ordinem suscipere, etiam si institutum sit divortium: potest tamen adulter, cum licentia innocentis, ingredi Religionem, vel Sacros Ordines suscipere, etiam post divortium, cit. nu. 35. Et si maritus, qui se ab uxore adultera separavit, non teneatur illam etiam emendatam recipere: laudabiliter tamen facit, si recipiat, & ab Episcopo de hoc monendus est: sed ad id compelli non potest: quòd si recipere adulteram nolit, ea in Monasterium includi debet, ad agendam ibi perpetuam pœnitentiam, num. 36. Potest tamen, hoc casu, adulter Religionem ingredi, ac profiteri, vel etiam Ordines sacros recipere, neque postea ab innocente conjugis revocari potest, num. 37.

§. VIII. An propter adulterium spirituale, videlicet apostasiam à Fide, sive hæresin, in quam unus conjugum lapsus est, possit alter conjux, non tantum se ab illo separare: sed etiam, eo invito, Religionem ingredi, & in ea profiteri, vel Sacros Ordines suscipere?

ASSERTIO I. Si unus conjugum Infidelis, aut Hæreticus notoriè factus sit, potest alter in Fide persistens, etiam, propriâ auctoritate, se ab eo separare, si pertinax sit, aut resipiscere nolit: imò ad id obligatur, si ex cohabitatione periculum perversionis imminet, n. 38. Ass. 2. Si conjux in infidelitatem, aut hæresin lapsus, per legitimam sententiam hæreticus est declaratus, ideòque alter conjux fidelis, ab eo separatus sit, potest hic, etsi alter conjux ad Fidem Catholicam redeat, eo invito, Religionem ingredi, & in ea profiteri, num. 39. Ass. 3. Si uxor hæretica per Ecclesiæ judicium condemnata sit, potest vir Catholicus, non tantum Religionem ingredi: sed etiam SS. Ordines suscipere, invitâ conjugis hæretici, nu. 40. An, & quando teneatur conjux Catholicus conjugem hæreticam, sed resipiscentem, & ab hæresi revertentem, recipere, & an ad id compelli debeat, vel non? n. 41. An, ut conjux fidelis licitè transire possit ad Religionem, requiratur, ut hæreticus re-
versus ad Fidem, etiam ad Religionem transeat, vel votum continentie edat in sæculo? n. 42. An si unus conjugum ob hæresin sit damnatus, alter verò conjux adulterium commiserit, delictum compensari possit cum delicto, ideòque adulter compellendus sit, ad recipiendum conjugem ad Fidem revertum? n. 43.

§. IX. An, & quo jure dissolvatur matrimonium ratum per Professionem?

ASSERTIO I. Matrimonium ratum, sive per verba de præsentem contractum: sed non consummatum dissolvitur, quoad vinculum, per solennem Professionem in Religione approbata, etiam altero conjugis invito, nu. 44. Ass. 2. Probabilius est, matrimonium ratum solvi per solennem Professionem, jure solum Ecclesiastico: sed antiquissimo à temporibus Apostolorum introducto, num. 45. Hinc inferitur. Quòd per solennem Professionem Religionis tantum, non verò per propositum, vel etiam votum

simplex perpetua continentia dissolvatur matrimonium ratum, & non consummatum, num. 46.
 2. Matrimonium, etsi dirimatur per solennem Professionem trium, vel quatuor votorum in Societate Jesu: non tamen per vota Coadjutorum formatorum in eadem; quippe quæ publica sunt, sed non solennia: & multò minùs dirimitur matrimonium ratum præcedens per vota simplicia Scholasticorum, vel Coadjutorum temporalium non formatorum, num. 47.
 3. Per Professionem Ordinum Militarium dirimitur quoque matrimonium ratum, & non consummatum, n. 48.

§. X. Intra quod tempus, licitum sit sponsis de præsentia ante matrimonium consummatum, ingredi Religionem?

Assertio unica: Sponsus, vel Sponsa per verba de præsentia, ante consummatum matrimonium, si velit ingredi Religionem, debet cautionem præstare, quòd intra duos menses, vel intrabit Religionem, vel redibit ad conjugem, eique adhærebit, n. 49. Si post contractum matrimonium de præsentia, unus conjugum alteri cohabitare, vel conjugij debitum reddere nolit, potest per excommunicationem ad id compelli, n. 50. Probabilius est, quòd hoc tempus bimestre detur conjugij, ad deliberandum de Religionis ingressu, & non ad profitendum: sed annus integer ei concedi debet ad probationem, etiam secundum Jus antiquum, quo durante, revocari non potest ab altero conjugum, num. 51. Alij distinguunt inter Ordines Mendicantium, & non Mendicantium. Sed hodie post Concil. Trident. in quacunque Religione, nulla est Professio, facta ante annum probationis expletum, cui amplius renunciari non potest, cit. num. 51. Quænam præterea circa hoc tempus notanda sunt? n. 52. Etiam post transactum bimestre, vel tempus à Judice præscriptum ad consummandum matrimonium, potest uterque conjux, si matrimonium consummatum non sit, Religionem ingredi, n. 54.

§. XI. An Sponsa de præsentia possit Religionem ingredi, si à Sponso sit carnaliter cognita per copulam violentam extortam?

ASSERTIO I. Si Sponsa de præsentia à Sponso carnaliter sit cognita per vim ei illatam, post elapsum bimestre, vel aliud tempus arbitrarium, præscriptum conjugij, volenti ingredi Religionem, ad deliberandum de ingressu ejusdem, tum non potest postea ingredi Religionem, num. 55. Aff. 2. Probabilius est, quòd Sponsa per vim oppressa, & carnaliter cognita à Sponso, ante elapsum tempus bimestre, vel aliud arbitrarium, vel si ipsa jam ingressa est Religionem, adhuc tamen intra annum probationis, possit ingredi Religionem, vel jam ingressa emittere Professionem, etiam invito Sponso, n. 56. Idemque est, si Sponsa de præsentia per gravem metum sit violata à Sponso, num. 57.

§. XII. An, & quâ ratione conjugatus possit, vel non possit Ordines suscipere, vel etiam ad Episcopatum assumi?

ASSERTIO I. Conjugatus non potest ad Sacros Ordines promoveri, nisi uxor licentiam ei dederit, & continentiam voverit: imò neque ad minores Ordines promoveri potest, num. 58. Ut autem hic Ordines suscipere possit, præter licentiam uxoris,

requiritur, ut illa in sæculo maneat, & perpetuam castitatem voveat, si senex sit, & extra periculum incontinentiæ: si verò sit juvenis, vel suspecta de incontinentia, etiam Religionem profiteri debet, num. 59. Affert. 2. Per susceptionem Ordinis Sacri impeditur matrimonium contrahendum, & dirimitur etiam matrimonium contractum, post susceptionem Ordinis Sacri: non tamen dissolvitur matrimonium contractum per legitimum viri, & mulieris consensum, etiam si per carnis copulam non fuerit consummatum, num. 60. Si vir ab Ordine Sacro est promotus, sine licentia uxoris, potest illa revocare virum: non tamen potest, si vir Sacris Ordinibus sit initiatus, initiatus, & ignorante uxore, post mortem illius aliud matrimonium inire, n. 61. Nec potest, si vir cum uxoris spontanea licentia, Sacros Ordines suscepit, ab illa revocari ad consortium conjugale. Sed neque cum licentia spontanea uxoris, Ordines Sacros suscipit, potest uxor, eo mortuo, valide aliud matrimonium inire: secus, si uxore contradicente, vel ignorante Sacrum Ordinem suscepit, tum enim ipsa potest, eo mortuo, aliud matrimonium inire, n. 62. Aff. 3. Conjugatus non potest ordinari Episcopus, nisi uxor ejus prius Professionem in Religione emitat, assensu pro Sacro Velamine, n. 63.

SERIES CAPITULORUM. IN ANTIQVIS.

c. 1. n. 1.	c. 12. num. 17. & quatuor seqq.
c. 2. n. 44.	c. 13. n. 4. & duob. seqq.
c. 3. n. 16.	c. 14. n. 46.
c. 4. n. 2.	c. 15. n. 33.
c. 5. n. 58. & seq.	c. 16. n. 24. & seq.
c. 6. n. 63.	c. 17. n. 22. & seq.
c. 7. n. 46. & tribus seqq.	c. 18. n. 7. & seq.
c. 8. n. 3.	c. 19. n. 36. & seq.
c. 9. n. 11. & seq.	c. 20. n. 31. & seq.
c. 10. n. 26. & seq.	c. 21. & ult. n. 35. & seq.
c. 11. n. 28. & seq.	

TITVLVS XXXIII. DE CONVERSIONE INFIDELIUM.

ASSERTIO I. Si viri infideles occidant maritos uxoris Fidelium, seu Christianorum, machinationibus, seu insidijs, tum viri illi non possunt illas mulieres in uxores postea ducere, etiam si illi, qui maritos Christianarum mulierum occiderunt, postea operta dictarum mulierum ad Fidem conversi sint: secus est, si viri infideles in bello occiderint Christianos maritos, & hi vicissim infideles viros, ita tamen, ut mulieres, siue uxores illorum non procuraverint necem maritorum, tum enim non prohibentur contrahere matrimonium cum infidelibus viris, qui maritos eorum occiderunt, num. 1. Id verò non solum locum habet in maritis infidelibus: sed etiam fidelibus; nam si Christianus occidat maritum alicujus, non potest ducere in matrimonium ejus uxorem, si & ipsa mariti cooperata sit: secus si non sit cooperata, n. 2. Quænam requirantur ad incurrendum hoc impedimentum dirimens matrimonium? n. 3. & 4. Aff. 1. Si unus infidelium conjugum convertatur ad Fidem, altero remanente in infidelitate, communis proles designanda est parenti converso, n. 5. Filij nati ex uno parente Christiano, siue patre, siue matre, altero verò infideli, possunt baptizari, volente parente Christiano, n.